

MORGONBRIS

Morgonbris – tidning utgiven av S-kvinnor.

Feministisk utrikesagenda:

**MARGOT WALLSTRÖM
BÄR MED SIG
KVINNORS RÖSTER**

Flyktingmottagandet:

**VERONICA LARSSON
NAVIGERAR TRYGGT
I TRELLEBORG**

Ledare:

**JÄMSTÄLLDHETEN
ÄR ALDRIG
FÖRHANDLINGSBAR**

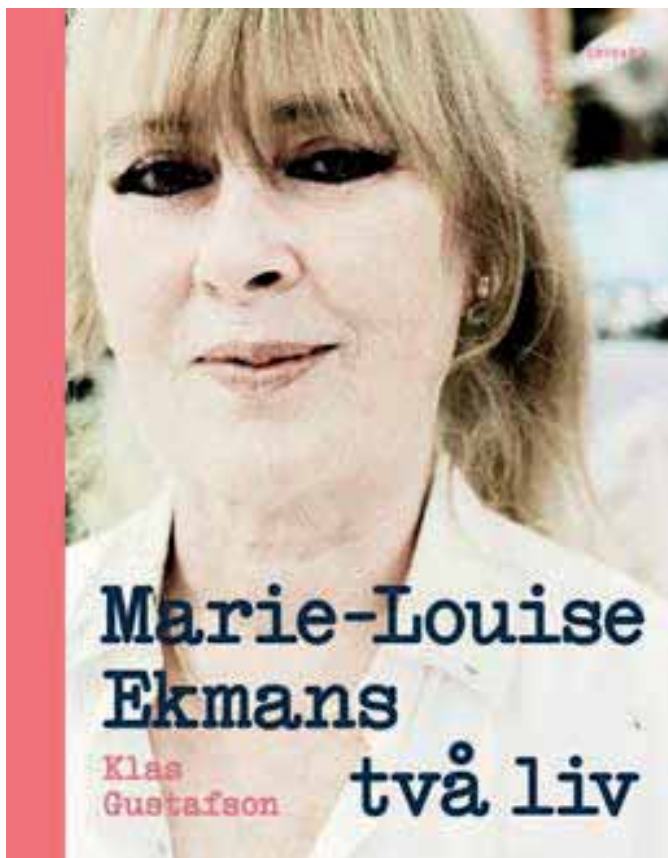
Krönika av Carin Jämtin:

INTE I VÅRA NAMN

DIGITALT
KVINNO-
LEXIKON PÅ
GÅNG

Katarina Berggrens
FRAMTIDSTRO
ÄR LÅNGT IFRÅN LAGOM

EXKLUSIV RABATTKOD TILL MORGONBRIS LÄSARE

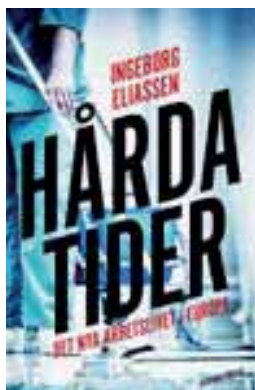
Marie-Louise Ekmans två liv
Klas Gustafson

I snart femtio år har Marie-Louise Ekman varit en betydelsefull personlighet i svenskt kulturliv. Nu släpps äntligen den första fullständiga och rikt illustrerade biografien, där hon öppenjärtigt berättar om livet, familjen, relationerna och konsten.

Bajskorvar, kroppsöppningar och kroppsvätskor, motiven i Marie-Louise Ekmans konst har genom åren både provocerat och roat. Även med sina filmer och teaterpjäser har hon skakat om sin publik och egensinnigt utmanat och väckt frågor. Hon har konsekvent skapat egna uttryck och gått nära gränser både som konstnär och människa.

"Det är oavbrutet underhållande." Lars Linder - DN

"Här finns ingen sentimentalisering, inga reflexmässiga antaganden. Snarare en förutsättningslös nyfikenhet på en människa som egentligen är omöjlig att placera." Martina Montelius - Expressen

20% rabatt

på ovan titlar samt fri frakt på hela din beställning! Ange kampanjkod *Morgonbris*

Morgonbris/1/2016

2016

driver vi kvinnokamp
8 mars och alla
andra dagar.

OMSLAGSFOTO
Ellinor Collin

Morgonbris,
Box 70458,
107 26 Stockholm
www.s-kvinnor.se

Telefon:
08-700 26 00

E-mail:
morgonbris@s-
kvinnor.se

Ansvarig utgivare:
Susanne Andersson

Redaktör:
Ingela Hoatson

Produktion:
Effi form AB

Grafisk Form:
Ulrika Lönnberg,
Effi form AB

Tryck:
Exakta Printing

Övriga medarbetare:
Hans Alm, Ellinor Collin,
Sara Flink, Maria Gran-
ström, Carina Hässel-
bäck Skagerlind, Kajsa
Jansson, Carin Jämtin,
Anitha Ljung, Bo Ljung,
Fredrik Mårtensson,
Johanna Norin,
Kerstin Stickler.

Morgonbris nr 2
kommer ut 22 april
2016.

10 Veronica Larsson fick navigera ett oväntat stort flyktingmottagande.

8 Utrikesminister Margot Wallström har sina politiska värderingar som ideologisk kompass.

13 Botkyrka visar vägen. Läs om Katarina Berggren och hennes framtidstro.

19 Indiens kvinnor organiserar sig, trots hot om fängelse, tortyr och död.

8 MED MARGOT WALLSTRÖM som utrikesminister fick den utrikespolitiska agendan fyra F. Fred, FN i fokus, Folklig förankring och Feministisk utrikespolitik.

10 NÄR FLYKTINGARNA KOM TILL TRELLEBORG

var S-kvinnan Veronica Larsson med och tog ansvar för mottagandet.

13 BOTKYRKA VISAR VÄGEN. Katarina Berggren är ny biträdande partisekreterare, med stark tilltro till politik som gör skillnad.

19 SVENSKA SKYDDSOMBUDET Sara Flink mötte starka kvinnor i Ahmedabad, Indien. Kampen gäller kvinnors självständighet.

- 4. Ledare:** Jämställdheten är aldrig förhandlingsbar.
- 5. Spaning:** Ann-Sofie Hermansson, ny S-ledare i Göteborg och heltiderna blir allt fler.
- 16. Ebba Östlin** från Botkyrka har snabbtrett nyanlända elevers rätt till utbildning.
- 21. Debatt:** Kikki Liljebblad vill att socialdemokratin visar sig relevant.
- 22. Krönika:** Carin Jämtin har fått nog av män som låtsas vilja beskydda kvinnor när de i själva verket har rasistiska syften.
- 23. Fadimedagen:** Läs om heldagsseminariet i riksdagen.
- 24. Luleå lyckas:** Jämställd fördelning även bland cheferna.
- 26. Kultur:** Dags för digitalt kvinnobiografiskt lexikon. Bok- och filmtips!
- 29. Debatt:** Ansvar i försvars- och säkerhetspolitiken.
- 30. Nutidskruss**
- 31. Förbundet informerar**

Jämställdheten är aldrig förhandlingsbar

Vad händer i Sverige? Har jämställdheten backat? Medierna skriver om ökad otrygghet, ökat sexuellt våld och trakasserier: Högerextrema krafter skyller det sexuella våldet på migrationen och ensamkommande flyktingbarn pekats ut. I centrala Stockholm samlades i början av året en rasistisk lynchmobb för att misshandla ungdomar med utländskt utseende med motivet att »skydda svenska kvinnor«.

Först och främst, det här är inga tappra riddare. Det är rasistiska och antifeministiska krafter, som utnyttjade jämställdheten och använde kvinnor som slagträn, för att

motivera våld och rasism.

Det ska vi alltid ta kraftigt avstånd från, det här gör

de aldrig i vårt namn!

Däremot måste vi kunna hålla flera tankar i huvudet samtidigt. Problem med sexuella trakasserier ska självklart bemötas, men unga pojkar och män som kommer till Sverige nu ska varken frias eller fällas enbart utifrån etnicitet eller kultur. De ska precis som alla andra, frias eller fällas utifrån svensk lagstiftning i de fall de begår brott.

När det gäller sexual- och diskrimineringsbrott finns flera utmaningar. En är lagstiftningen, den ska både räkna till och tillämpas. Sexuella trakasserier är förbjudet enligt svensk lag, men det förminsas och prioriteras inte tillräckligt. Det är en förklaring till att så få anmäler trakasserier, kvinnorna vet att det ofta inte leder till någonting.

En annan del är stöd och skydd. Varje skola ska kunna garantera sina elever säkerhet, ingen vuxen får säga att »det var väl inte så farligt«. Varje konsert och varje badhus måste kunna garantera säkerheten för sina besökare, annars får de stänga verksamheten, så enkelt är det. Samhället måste erbjuda stöd och skydd där det behövs. Om vi blundar, hur ska vi då kunna fånga upp problemen, eller avgöra om de ökar?

En tredje del är att förebygga, att arbeta med normer och värderingar.

Vi vet att det finns

starkt förtryckande kulturer. I januari uppmärksammade vi att det nu är 14 år sedan Fadime mördades, och problemen med hedersvåld är fortfarande förödande för tusentals flickor i Sverige.

Vi ska samtidigt komma ihåg att ojämställdhet finns i hela samhället, det är inte kopplat till en enskild grupp. Sexuella trakasserier har alltid funnits i Sverige. Redan i högstadiet uppger var femte flicka i Sverige att hon blivit utsatt för sexuella trakasserier och var femte vuxen kvinna har utsatts för allvarligt sexuellt våld.

Så, behöver personer som kommer till Sverige lära sig våra normer och värderingar? Jag anser att alla som bor i Sverige ska ges likvärdig förståelse för sexualitet och jämställdhet. Det finns inga enkla lösningar på komplexa utmaningar, men vi måste våga anta dem. Gör vi inte det lämnar vi öppet mål för främlingsfientliga, rasistiska och fascistiska krafter som utnyttjar förtryck av

kvinnor, för att rättfärdiga andra former av förtryck.

Jämställdhet är inte förhandlingsbart, det ska gälla alla och alltid. Varje gång det inte tas på allvar, är det ett svek mot flickor och kvinnor och ett bakslag för jämställdheten. Det ställer vi S-kvinnor aldrig upp på. 🌸

Carina Ohlsson är S-kvinnors ordförande som, tillsammans med förbundssekreterare Susanne Andersson, under våren fortsätter träffa flera av regeringens ministrar för att diskutera jämställdhetsutmaningar.

NY PÅ JOBDET!

SPANING

**Grattis till uppdraget,
Ann-Sofie Hermansson, nyvald
gruppleddare för S i Göteborg!**
– Tack!

**Hur kommer göteborgarna att
märka det, när du tagit över?**
– Jag hoppas kunna signalera
förändring, jag vill göra en riv-
start och ingjuta ny optimism
och energi. Det parlamentariska
läget är som det är, här i Gö-
teborg såväl som i landet. Jag
tänker att det är ett bra tillfälle
att räta på ryggen. Rent politiskt
vill jag, vid sidan av alla pågående
infrastruktursatsningar, fokusera
på att utveckla kvalitén i välfärden,
både för anställda och brukare.

**Hur viktigt var det att du
valdes i en öppen process?**
– Jätteviktigt! Det kom in många
förslag och jag vill ge en eloge till
valkommittén för en bred, demokra-
tisk process som fungerade utveck-
lande för vår organisation.

Vad ger dig din politiska glöd?
– Egentligen måste jag gå tillbaka
till när jag arbetade som truckfö-
rare på Volvo, Torslanda. Under två
år var jag med i ett projekt kring
arbetsorganisation, som gick ut på
att bygga en hel bil i stället för att
stå vid ett löpande band. Vi blev mer
mångkunniga och det gjorde något
med oss, jag kände att ”jag äger mitt
öde”. De två åren har påverkat mig
mer än något annat. Jag insåg att
människor kan utvecklas under rätt

*Ann-Sofie Hermansson tror på feminism med
klassperspektiv.*

förutsättningar. Där grundades min
ideologi.

**Är den socialdemokratiska politi-
ken tillräcklig när det gäller jäm-
ställdhet eller kan den utvecklas?**

– Kan den vara det när vi har de
löneskillnader vi har och alla övriga
brister? Så länge det ser ut som det
gör kan vi inte vara nöjda. Jag tyck-
er att det är fint med en feministisk
regering, men det måste vara en
feminism med klassperspektiv.

Vad betyder S-kvinnor för dig?

– Det är en organisation med stolta
anor! Jag tänker på Lisa Mattson
och Ulla Thorsson, på Nalin Pekgul
och Carina Ohlsson, allt de gjort.
Man verkar i sin tid. I dag kämpar
man för en individualiserad föräld-
raförsäkring, det hade inte fungerat
i en tid när många var hemmafruar.
Avskaffandet av särbeskattningen
var en av de viktigaste reformerna.
Det är viktigt att inse hur oerhört
mycket som har hänt!

**Ann-Sofie Hermansson väntas senare ta över som kommunstyrelsens
ordförande i Göteborg efter Anneli Hulthén.**

FOTO: CANSTOCK

Ännu ett nej

**Surrogatmoderskap var en frå-
ga som orsakade viss debatt
på S-kvinnors förbundsmöte
tidigt förra hösten. Förbunds-
mötet landade dock i ett nej
och samma slutsats har nu
Europaparlamentet kommit
fram till.**

**I motiveringen till ställnings-
tagandet framhålls att surro-
gatmoderskap underminerar
kvinnans värde och att det
rör sig om en exploatering av
kvinnors kroppar som snarast
bör förbjudas.**

SPANING

Allt fler heltider

När nästan sex av tio kommuner och tre av fyra landsting har fattat beslut om rätt till heltid eller önskad sysselsättningsgrad ligger det nära till hands att koppla det till att så många fler fick rödgrönt styre i det senaste valet. Sveriges kommuner och landsting (SKL) bedömer att antalet heltidsarbetande ska ha ökat med ytterligare 25 000 medarbetare till i slutet av 2016.

– Att heltid blir norm i välfärden är en framtidsfråga, säger Heléne Fritzon, ordförande (S) SKLs förhandlingsdelegation och vem håller inte med om det?

Hon säger vidare till tidningen Arbetet att SKL är beredda att diskutera extra pengar till undersköterskorna, den grupp som Kommunal valt att särskilt framhålla i den pågående avtalsrörelsen.

Heléne Fritzon.

FOTO: CANSTOCK

Glasögon till alla barn som behöver

Den rödgröna regeringen beskylls emellanåt från borgerligt håll för dålig politik, ja rentav skadlig för landet. Undrar vad kritiker som Annie Lööf (C) och Muf:s Rasmus Törnblom tänker på? Kan det vara sådant som att alla barn upp till 19 år nu kan få bidrag för glasögon eller kontaktlinser?

Ett krav som länge drivits av organisationen Majblomman, men vad vet väl de om hur olika och orättvisa villkor barn växer upp under, även i Sverige...

pluslistan

Plus till... Många glada nyheter på pluslistan just nu, vilket givetvis har att göra med att regeringen Löfven äntligen får börja göra politik av alla de goda förslag som SD satte käppar i hjulet för när regeringens första budget röstades ner.

Den 1 februari 2016, av »Aktuellt i Politiken« utnämnd till Supermåndagen, var en historiskt viktig dag. Äntligen togs den förhatliga bortre parentesen i sjukförsäkringen bort, äntligen inleddes skrotandet av fas 3, även kallad fasan. Nu inleds en mer mänsklig politisk era i svensk politik, där människor åter får flera chanser att hitta sin väg i livet. Politik gör skillnad!

Till detta kom att arbetsmarknadsminister **Ylva Johansson** tillsammans med socialförsäkringsminister **Annika Strandhäll** och statssekreterare **Irene Wennemo** presenterade en arbetsmiljöstrategi med en lång rad viktiga satsningar. Det handlar om åtgärder som tagits fram i samarbete med arbetsmarknadens parter.

PRIORITERINGAR:

- Nollvision för dödsolyckor och förebyggande av arbetsolyckor.
- Ett hållbart arbetsliv, som ger människor förutsättningar att orka arbeta ända till pensionen.
- Förbättringar av den psykosociala miljön. Särskilt kvinnor, ofta i yrken med mycket kontakt med människor, är utsatta.

minuslistan

Minus för att rasismen visar sig allt tydligare i Sverige, det är en otäck men otvetydig tendens. När nazister intog Sergels torg i Stockholm i slutet av januari, i uttalat syfte att ge sig på människor med mörk hudfärg, fick många nog.

På sociala medier startade blixtnabbt en kampanj med hashtaggen #inteerkvinna där kvinnor markerade skarpt avstånd mot rasister som påstår sig vilja skydda »svenska kvinnor«.

► Läs Carin Jämtins krönika om detta ämne på sidan 22.

SPANING

FRI ENTRÉ TILL:

- Armémuseum
- Etnografiska museet
- Flygvapenmuseum i Linköping
- Hallwylska museet
- Historiska museet
- Kungliga myntkabinettet
- Livrustkammaren
- Marinmuseum i Karlskrona
- Medelhavsmuseet
- Moderna museet i Stockholm och Malmö
- Nationalmuseum
- Naturhistoriska riksmuseet
- Sjöhistoriska museet
- Skoklosters slott
- Statens centrum för arkitektur och design
- Världskulturmuseet i Göteborg
- Östasiatiska museet

Fri entré på statliga museer igen

Satsningen på att göra det gratis för alla att ta del av konst, utställningar och allt annat spännande som händer på våra statliga museer har återupptagits. Det var fri entré under 2005-06 men i och med att regeringen Reinfeldt tog över försvann det ekonomiska stödet till museerna för detta. Efter bara en månad hade de förlorat i snitt 35 procent av sina besökare.

Dåvarande kulturminister Lena

Adelsohn Liljeroth (M) trodde mer på skattesänkningar för "om människor är så hårt beskattade att de inte ens har 50 kronor över till att gå på museum", då fanns "ett verkligt problem", sa hon i en intervju med Expressen Kultur 2011.

Nu är det alltså fritt fram att besöka museer, många olika eller favoriten många gånger om, för var och en. Kulturpolitik för alla.

VÄRNPLIKT FÖR BÅDA KÖNEN

Jämställd värnplikt? Det kan bli verklighet om utrikesminister Margot Wallströms vision, lanserad på Folk och försvar i Sälen, genomförs. En idé är att värnpliktiga kan hjälpa till med flyktingmottagandet, skriver Svenska Dagbladet.

Ska värnplikten återinföras så handlar det om en moderniserad, jämställd version med såväl civila som militära inslag.

Facket är mer än ledningen

Fackförbundet Kommunal har som bekant genomgått en rejäl medial granskning. Definitivt nödvändig, men som sedermera i vissa stycken fick karaktären av ett drev. När somliga passade på att dra all facklig verksamhet över en kam, troligen inte främst av omsorg om fackförbundens medlemmar, kom en motreaktion.

Mängder av fackligt aktiva på gräsrotsnivå började berätta om sin vardag, la ut bilder på Facebook, Instagram och Twitter som berättade om den oglamorösa vardag som trots allt lägger grunden till alla de framsteg som löntagare tillsammans uppnått.

Feministisk film!

MUSTANG

är invigningsfilm på Stockholms feministiska filmfestival, som äger rum 3-6 mars. Läs mer om den sevärda filmen på kultursidorna!

En annan viktig film är förstas **SUFFRAGETTE**, om kvinnors rösträttskamp för ungefär 100 år sedan. Nu har den haft premiär

i Sverige och ett tips är att använda den i studieverksamhet, alltså gå tillsammans och se den och diskutera den efteråt.

Margot Wallström i Timbuktu där hon i januari besökte den svenska FN-styrkan. Under besöket träffade utrikesministern också representanter för kvinnoorganisationer som arbetar för mänskliga rättigheter i norra Mali.

»Det är bara TILLSAMMANS vi kan åstadkomma FÖRÄNDRING«

Margot Wallström tror på praktisk solidaritet

Sveriges utrikesminister **Margot Wallström** arbetar intensivt för att genomföra visionerna i svensk utrikespolitik. Hennes erfarenheter har gett henne både tyngre hjärta och **större framtidshopp**, berättar hon för Morgonbris.

TEXT: Ingela Hoatson FOTO: Försvarsmakten, Kristian Pohl/Regeringskansliet

Hur gick det till och när bestämde du dig för att Sverige ska bedriva en feministisk utrikespolitik?

– Omedelbart efter regeringstillträdet blev det ett sätt att formulera målet att verka för jämställdhet och att definiera det som en freds- och säkerhetspolitisk fråga. Det passade bra som ett fjärde F i vår utrikespolitiska agenda: Fred, FN i fokus, Folklig förankring och Feministisk utrikespolitik

Vilken skillnad gör det, och varför, om fler kvinnor är med och medlar i krig och konflikter?

– Det är vetenskapligt bevisat att fredsavtal där även kvinnor varit representerade runt förhandlingsbordet har större chans att hålla långsiktigt. Kvinnor är hälften av befolkningen.

Hur går det med Midwives4All och vad fick dig att engagera dig i den frågan?

– Midwives4all var en kampanj som varade under 2014 men som lever vidare i form av att flertalet ambassadorer delar ut pris till barnmorskor som gjort framstående insatser i svåra områden. Att UD gjorde den här satsningen beror dels på att fungerande barn- och mödravård är en förutsättning för att kvinnor ska kunna delta i samhället och åtnjuta sina mänskliga rättigheter, men också att barnmorskor är en ingång för att diskutera frågor

som på vissa platser annars är tabu, till exempel jämställdhet och kvinnors rättigheter, inklusive sexuella och reproduktiva rättigheter.

Hur klarade du av att hantera alla hemska erfarenheter du fick ta del av under din tid som FNs speciella sändebud för att bekämpa sexuellt våld i konflikter?

– Jag arbetade i ett team som stöttade och hjälpte varandra när det var tufft. Vi både grät och skrattade tillsammans. Jag brukar säga att erfarenheten gav mig ett tyngre hjärta men också större hopp för framtiden tack vare alla modiga och fantastiska kvinnor som jag mötte. Och jag fick bära med mig deras röster ända till FNs säkerhetsråd!

Hur ser du på Västsaharas framtid?

– Regeringen står för Västsahariernas rätt till självbestämmande och nu ska full kraft läggas på att stödja FN-processen. Regeringen välkomnar att FNs generalsekreterare nu tar nya initiativ för att hitta en lösning på konflikten och intensifierar stödet till FN-processen för att finna en rättvis, ömsesidig accepterad lösning på konflikten. Stödet blir alltså både politiskt och humanitärt. Vi tror att Sverige kan spela en konstruktiv roll och ett erkännande kan bli aktuellt först när de folkrättsliga kriterierna kan anses vara uppfyllda.

Var finner du kraften till ditt politiska engagemang?

– Mina politiska värderingar – jag tror på jämlikhet, jämställdhet, solidaritet, på vetenskap och förnuft och människans inneboende kraft – är min "ideologiska kompass". Men det är bara tillsammans med andra jag/vi kan åstadkomma förändring!

Vad är ditt råd till unga kvinnor som misströstar om möjligheten att förändra världen?

– Se hur långt vi har kommit! Res någonstans där allt är annorlunda! Gör något praktiskt solidariskt! 🌸

Flyktingmottagandet i Trelleborg ett gott exempel

Veronica navigerade

flyktingmottagandet

– När jag blev ordförande för arbetsmarknadsnämnden efter valet, då kunde jag inte i min vildaste fantasi föreställa mig hur det skulle bli, konstaterar Veronica Larsson, ung aktiv S-kvinna i kommunpolitiken.

TEXT: Anitha Ljung FOTO: Bo Ljung

Vi träffas några dagar in på det nya året. Vinterns första snö har just lagt sig på gatorna i Trelleborg. Lagt sig har också den våg av flyktingar som sköljde in under hösten 2015.

Veronica fyller 35 i år. Hon har varit politiskt aktiv i mer än halva sitt liv. Vid val av parti gick hon mycket grundligt tillväga:

– Jag beställde material från alla partier, läste det noga, men förstod rätt snabbt var jag hörde hemma politiskt, skrattar Veronica, vars båda föräldrar varit aktiva socialdemokrater.

Började tidigt

Det började med SSU 1997-1998. År 2001 fick hon sitt första förtroendeuppdrag i kommunen, hamnade sedan i både kommunstyrelsen och fullmäktige. Efter senaste valet var hon redo för en ordförandepost i någon nämnd. Arbetsmarknadsnämnden var lagom, med 60-talet anställda i förvaltningen.

– Vi hade ju redan boenden för ensamkommande barn i kommunen. Redan i januari i fjor räknade vi med att behöva öppna upp fler. Vi diskuterade att det kanske kunde bli så illa att det skulle

komma tio barn i veckan. Redan detta betraktade vi som en väldigt stor utmaning, berättar Veronica.

Nya varje dag

Det skulle bli en mycket större utmaning än vad någon kunnat förutspå. Plötsligt i mitten av september 2015 kom hundratal människor varje dag med färjorna från Tyskland. Från början bussades alla till Malmö. Men så utsåg Migrationsverket även lilla Trelleborg, med drygt 42 000 invånare, till ankomstkommun. När hösten var slut hade man tagit emot över 4 000 unga ensamkommande barn, öppnat 30 nya transitboenden och anställt 250 nya medarbetare!

– Tjänstemännen var helt fantastiska. De reagerade mycket snabbare än vi politiker. De började direkt samarbeta praktiskt över förvaltningsgränserna.

Nya boenden öppnades varje dag. Mer

Nu är det lugnt i Trelleborgs hamn. Under hösten 2015 anlände hundratal ensamkommande barn varje dag via färjorna från Tyskland.

– Nästa gång har vi kunskap och gott om sängar, menar Veronica Larsson, ung S-kvinna som plötsligt stod mitt i flyktingströmmen.

Efter att ha sett hur många människor som gick samman och öppnade sina hjärtan, så har jag gott hopp om mänskligheten. De som varit negativa har hållit sig i utkanten, konstaterar Veronica Larsson, S-kvinna i Trelleborg som i höst stod som ansvarig politiker mitt i flyktingströmmen.

»Nästa gång blir det lugnare för vår del. Även om många permanenta boenden fortfarande saknas, så har vi kunskap den här gången.«

eller mindre alla sängar i södra Sverige köptes upp. Tak över huvudet och mat i magen för alla, det var målet. Och det lyckades! Trelleborg stod plötsligt i fokus för rikspolitikernas intresse. Hur klarade man det omöjliga?

– Först fick vi besök av migrationsminister Morgan Johansson, kort därefter av Stefan Löfven, partiledare har varit här, liksom många riksdagsledamöter, minns Veronica.

Dåligt stöd

I sitt civila arbete som turismutvecklare är hon van att handskas med olika slags besökare. Men det här var ju långtifrån den vanliga turismströmmen.

Migrationsverket gav inte heller kommunen det förväntade stödet. Vidarebeslutningen till etableringskommuner tog alldeles för lång tid. De provisoriska transitboendena fylldes på och fylldes på.

– Jag och flera med mig ville också

att vi skulle ta beslut om att samla en krisledningsnämnd för att få en bättre styrning i kommunen. Men så blev det inte, berättar Veronica.

Stödet kom däremot från många andra håll. Svenska kyrkan i Trelleborgs församling samordnade frivillighjälpen och föreningen Bridge Builders, som arrangerar språkcafé, ställde upp med tolkar. I affärerna organiserade folk spontant sina inköp av tandkräm, tvål och schampo till ungdomarna på boendena.

– Efter att ha sett hur många människor som gick samman och öppnade sina hjärtan, så har jag gott hopp om mänskligheten. De som varit negativa har hållit sig i utkanten, konstaterar Veronica.

Hennes ventil och kraftkälla, den finns hos S-kvinnor i Trelleborg där hon också är medlem.

– Ibland blir jag så trött på politik. Då räcker det att gå på ett möte med

S-kvinnor och berätta om läget för att det ska kännas bättre. Där finns framför allt väldigt många äldre kvinnor som tidigare haft mycket höga poster i kommunen och som stöttar mig, berättar Veronica.

Huttrande killar

Det är vinter och allt har blivit lugnare. Kanske kommer det två barn per dag just nu. Men gatubilden är förändrad. På de torg där gratis wifi erbjuds samlas unga, huttrande killar i för tunna kläder, för att via sina mobiler upprätthålla kontakten med sina hemländer.

Snart kommer våren och flyktingströmmen sätter sig i rörelse genom Europa igen.

– Nästa gång blir det lugnare för vår del. Även om många permanenta boenden fortfarande saknas, så har vi kunskap den här gången. Och gott om sängar, det har vi också! 🌸

»All anledning att känna framtidstro«

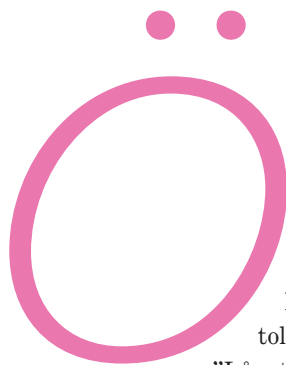
Katarina Berggren ska knyta samman landets alla goda S-krafter

Katarina Berggrens huvuduppgift är att vara länken mellan socialdemokratiska politiker i kommuner, landsting, regioner, partistyrelse, verkställande utskott, regering, riksdagsgrupp och EU-parlamentariker.

Katarina Berggren, Socialdemokraternas nya biträdande partisekreterare med kommunsamordningsansvar är enormt taggad av sin nya utmaning.

– Skutan är på väg att vändas, vi har tagit ut riktningen med kompassen. Vi finns som parti för att utjämna klyftor mellan människor och skapa ett jämlikt, demokratiskt och jämställt Sverige.

TEXT: Ingela Hoatson FOTO: Ellinor Collin

ppen, orädd och energisk. Så beskriver Katarina Berggren den kommunala organisationen i Botkyrka. En kommun i södra Stockholms län som för drygt tolv år sedan slog fast

”Långt ifrån lagom” som motto, hon var själv med och valde just dessa ord.

Morgonbris träffar henne tre veckor in i det nya uppdraget som biträdande partisekreterare, ett uppdrag som hon är väldigt glad och hedrad över att ha utsetts till, av den socialdemokratiska partistyrelsen. Hon har sitt tjänsterum på det socialdemokratiska kansliet i riksdagen men räknar med att resa en hel del i landet.

– Min huvuduppgift är att vara länken mellan socialdemokratiska politiker i kommuner, landsting, regioner, partistyrelse, verkställande utskott, regering, riksdagsgrupp och EU-parlamentariker.

Katarina Berggren, med sin mångåriga erfarenhet från kommunpolitiken, beskriver den enorma lättnad hon kände på valnatten.

Ökenvandring

– Efter åtta års ökenvandring med en borgerlig regering som drivit en politik som slitit isär samhället finns det så mycket förväntningar på Socialdemokraterna. Jag var ute och knackade dörr inför valet, i ett höghusområde i Fittja, och människor var så tydliga med att det måste bli en förändring av samhället nu.

Hon konstaterar att den borgerliga regeringen abdikerade från stora ansvarsområden, som skolan, vuxenutbildningen och arbetsmarknadspolitiken.

– Vuxenutbildningen skrotades nästan helt under perioden 2010-14. Det har varit väldigt tuffa tider för skolan, det har jag erfarenhet av själv, från Botkyrka, säger Katarina Berggren.

Erfarenheter som dock går att dra lärdom av, när politiken ska utvecklas. Katarina Berggren talar till exempel om goda samarbeten med föreningslivet.

– Viljan finns att göra skillnad. Politik är ett hantverk, vi har jätteduktiga företrädare i våra

kommuner och landsting. Lokalt möter politiker vardagen i allt från snöröjning till förskola och hemtjänst.

Valresultatet innebar att Socialdemokraterna är med och styr i omkring 190 av Sveriges 290 kommuner.

Fantastiska möjligheter

– Det finns många olika regnbågskonstellationer – det ger fantastiska möjligheter! Nu, 2016, kommer antligen våra förändringar att träda i kraft. Vi har precis tagit bort den bortre tidsgränsen i sjukförsäkringen och skjutit till stora resurser till skola och äldreomsorg. Avgiftsfria

»Jag vill odla och vårda relationerna till våra företrädare i kommuner och landsting«

läkemedel till barn, höjt underhållsstöd och höjd grundnivå i föräldrapenningen är några av många fantastiska förändringar som också kommer barnen till del. Att sluta klyftan när det gäller pensionärsskatten är också viktigt. 99 procent av pensionärerna har redan fått mer pengar i plånboken, många av dem är kvinnor med låg pension.

I uppdraget som länk mellan alla politiska nivåer kommer Katarina Berggren också att ha nytta av att hon suttit i SKL (Sveriges kommuner och landsting) sedan 2006. Det har gett värdefulla erfarenheter och ett brett kontaktnät.

– Jag vill odla och vårda relationerna till våra företrädare i kommuner och landsting. Jag har redan påbörjat arbetet med att sprida goda exempel.

Talet om kris i socialdemokratin bemöter hon offensivt.

– Mina egna erfarenheter säger mig att det finns all anledning att känna framtidstro. Känner man inte så som politiker så ska man nog hålla på med något annat. Vi har kongressbeslut, vi har en regeringsförklaring för Sverige, vi håller på att genomföra högst framträdande reformer. Bara en sådan sak som 50 000 nya utbildningsplatser kommer att göra stor skillnad.

Politik är ett hantverk, säger Katarina Berggren, och framhåller alla duktiga företrädare i kommuner och landsting.

Saker du kanske inte visste om Katarina Berggren

- Älskar friluftsliv, deltar varje år i det veckolånga orienteringsevenemanget O-Ringen.
- Har varit prao på Morgonbris i två veckor, "jag skrev notiser, det var kul men stämningen var väldigt speciell eftersom Olof Palme precis hade mördats".
- Har avsagt sig alla politiska uppdrag i Botkyrka utom kyrkofullmäktige.
- Växte upp med en fackligt engagerad pappa som arbetade som brevbärare. Mamma arbetade på Stim (Svenska Tonsättares Internationella Musikbyrå) och startade den första fackklubben där.

Katarina Berggren ser fram mot det nödvändiga långsiktiga arbete som inleds nu, till exempel när det gäller bostadsbyggandet. Hon ser också nödvändigheten av ett medmänskligt perspektiv i flyktningmottagandet.

– Det finns många goda exempel från olika kommuner i Sverige, där man jobbar för att underlätta etableringen.

I hennes eget Botkyrka var man först i landet med att erbjuda heltidsförskola för alla barn. Ett beslut taget med barnperspektiv, eftersom man visste att det gynnade språkutvecklingen och gav barn som nyligen kommit till Sverige bästa möjliga förutsättningar till en bra start i livet. Likaså var Botkyrka först i landet med att införa 90-dagarsgarantin, till jobb, utbildning eller praktik för unga mellan 19 och 25 år.

Botkyrka har också gjort valet att vara den av Stockholms 26 kommuner som har den högsta kommunalskatten. Det har gjort det möjligt att genomföra reformer som halverade kulturskoleavgifter, så att fler barn kan delta.

– För att möta Botkyrkas speciella förutsättningar, med en ung och väldigt internationell befolkning, har vi varit tvungna att göra reformer lokalt. Att minska barnfattigdomen till exempel, i det arbetet har vi inte haft någon draghjälp av de borgerliga regeringarna. ❀

Bättre integration ger mer givande lärmiljö

Med kort varsel fick Ebba Östlin, nybliven ordförande för kommunstyrelsen i Botkyrka, ta på sig ett akut, nationellt uppdrag. En snabbutredning om nyanländas rätt till utbildning.

TEXT: Ingela Hoatson FOTO: Hans Alm

Knappt hade hon hunnit vänja sig vid att Katarina Berggren lämnat uppdraget som kommunstyrelseordförande för att bli biträdande partisekreterare förrän det var dags att svara upp mot utmaningen att hitta vägar att vända skolsegregationen och skapa en bättre lärmiljö för alla elever.

– Jag gillar högt tempo, säger hon och skrattar.

Skolan mitt i byn

Hennes utredning, som hon fick ge en god del av sin juledighet för att hinna slutföra, är kortfattad. Tyngdpunkten ligger på att ta fram ett lagförslag som förhoppningsvis kan träda i kraft hösten 2016. Helt nödvändigt om kommunala och fristående skolor i Sveriges kommuner ska ha en chans att dela ansvaret på ett bättre sätt än i dag. En nyckelfråga är hur de mest attraktiva skolorna, som det ofta är kö till, ska kunna vara med och ta ett samhällsansvar.

– Utredningen föreslår att man gör det möjligt att införa en kvot på fem procent för nyanlända, säger Ebba Östlin.

Hon var ordförande i utbildningsnämnden i Botkyrka söder om Stockholm i fem år, så utbildningsfrågor ligger henne varmt om hjärtat. Ebba Östlin konstaterar att det fria skolvalet tillsammans med bostadssegregationen orsakat grundläggande problem inom det svenska skolväsendet.

– Forskningen visar att det är bättre för kunskapsutvecklingen med blandade lärmiljöer, det gynnar både starkare och svagare elever. Skolan mitt i byn där alla barn möts är en del av förklaringen till tidigare skolframgångar i Sverige. Lärmiljön blir helt enkelt mer än bara summan av varje enskild elevs erfarenheter och kunskaper, säger Ebba Östlin.

Kreativa lösningar

Botkyrka tillhör de kommuner som sedan många år tillbaka tagit stort ansvar för flyktingmottagandet. Det har inneburit utmaningar, men också bidragit

till kreativa lösningar. Utvecklingen är stark och skolresultaten blir allt bättre.

– Det fria skolvalet är grunden, det vill säga majoriteten av alla elever får sitt förstahandsval. Men när söktrycket är större än antalet platser är det viktigt att kommunen har bra verktyg för att säkra likvärdigheten och öka integrationen, säger Ebba Östlin.

Ett gott exempel från Botkyrka är den arabisktalande klassen som möjliggör att nyanlända lär sig svenska fortare samtidigt som det gör vägen in i en ordinarie klass kortast.

Ebba Östlins uppdrag var tydligt – att skapa förutsättningar för en lagstiftning som kan träda i kraft redan hösten 2016. Det handlar om frivilliga åtgärder men som skapar möjlighet för alla skolor att ta emot nyanlända. Hon ser positivt på möjligheten till snabba lägesförbättringar.

– Aktörer inom friskolorna vill bidra. De känner ansvar och det är något jag välkomnar. Det ger mig hopp om att man faktiskt kommer att använda den här möjligheten. ❀

A portrait of Ebba Östlin, a woman with short, wavy brown hair and blue eyes, wearing a black blazer over a light-colored blouse. She is looking directly at the camera with a neutral expression. A small, colorful circular pin is visible on her lapel.

»Det fria skolvalet är grunden, det vill säga majoriteten av alla elever får sitt första handsval.«

Fakta/Utredningen

Ebba Östlins delbetänkande »Vissa frågor om nyanländas utbildning« (SOU 2016:9) lämnades över till utbildningsminister Gustav Fridolin den 22 januari. Den finns på regeringen.se.

Smutsigt och farligt arbete, som att rengöra skeppstross från båtar så att den går att använda igen. Det är sådant som faller på kvinnors lott i Indien, om de har turen att få arbete vill säga.

INTERNATIONELLT FACKLIG KAMP I INDIEN

Modiga kvinnor kämpar tillsammans

Sara Flink.

Utan någon som helst anställningstrygghet och med en högst riskabel arbetsmiljö arbetar kvinnor i Ahmedabad i västra Indien med bland annat materialåtervinning. Sara Flink, med uppdrag som skyddsombud hemma i Sverige, fick i höstas chansen att träffa några ledare inom den helt kvinnliga organisationen.

TEXT: Ingela Hoatson FOTO: Sara Flink

Trots enorma risker organiserar sig kvinnor i fackförbundet Sewa (Self Employed Women's Association).

– Till att börja med är hela situationen väldigt instabil. De måste jobba väldigt hårt för att ens få chansen till mera jobb. Det finns inga kontrakt eller avtal, de arbetar hemma med material som de får från någon sorts kontaktperson, berättar Sara Flink.

Arbetsmiljöriskerna är många, till exempel är det vanligt med långvarig hudkontakt med vatten fyllt av tvätt- och blekmedel.

Stark hotbild

Sara Flink reste med sitt fackförbund inom ramen för internationellt informationsstöd från Sida/Union To Union. Hon hade med sig en kamera och fick ta bilder, men ingen av kvinnorna ville uppge sina namn, då de är alltför rädda för represalier.

Det finns en stark hotbild mot fackligt engagerade, och även mot deras familjer.

– Det handlar inte om några små hot, de är rädda för att de eller deras familjer ska fängslas, torteras eller dödas. Det kan också bli så att familjemedlemmar tas till fånga och används i utpressning, säger Sara Flink, som själv fick ta del av berättelser från kvinnor som drabbats av detta.

Tillsammans blir kvinnorna inom Sewa starka och driver kampen för kvinnors självständighet vidare.

En arbetsmiljö långt bortom skyddsföreskrifter och ergonomi.

När trossen rengjorts delas den i mindre delar innan den kan återanvändas.

Kvinnors möjlighet att försörja sig och sina barn är grunden till självständighet.

Ett slitsamt arbete, utan någon som helst anställningstrygghet.

Fakta/Sewa

Self Employed Women's Association registrerades 1972 och organiserar kvinnor som arbetar utanför den formella arbetsmarknaden. Det handlar om över 90 procent av Indiens kvinnliga arbetskraft. Sewa erbjuder bland annat barnomsorg, juridisk hjälp, banktjänster och hälsovård. Läs mer på sewa.org.

»De är helt fantastiska! Så himla positiva människor, med en kämpaglöd utan dess like.«

– Flera var ärrade. De hade blivit pis-kade, ofta i ansiktet och på armarna.

Kvinnans ställning är utsatt i Indien, där det fortfarande anses mindre värt att föda en dotter än en son. Detta beror mycket på systemet med hemgift, där döttrar måste «säljas in» i makens familj, och sedan blir helt beroende av denna familjs välvilja. Till det kommer en arbetsmarknad där det inte finns någon trygghet, till exempel i form av pension, att räkna med.

– Du jobbar tills du inte orkar mer. Sedan får du hoppas att du fött en son, som är villig att ta hand om dig, säger Sara Flink.

Blev hembjuden

Hon blev oerhört varmt mottagen av kvinnorna inom Sewa. Trots miserabla

levnadsvillkor ville de dela med sig och bjöd på te i sina hem. I sitt uppdrag tar de ett enormt ansvar, flera hade ansvar för över 9000 medlemmar var.

– De är helt fantastiska! Så himla positiva människor, med en kämpaglöd utan dess like. Jag är så imponerad av att de orkar göra det de gör. Det var så härligt att uppleva deras systerskap. De har gått ihop eftersom de tyvärr inte kan lita till hjälp från männen.

Egna företagare

Organisationens mål är att göra kvinnor till självständiga egna företagare. Kampen syftar bland annat till att stärka kvinnors ledarskap, förhandlingskraft och representation i politiska och andra beslutsfattande organ.

Sara Flink vill gärna åka tillbaka och träffa kvinnorna inom Sewa igen.

– Jag önskar så innerligt att jag kunde skapa något slags samarbete, så att fler fick uppleva organisationen Sewa. De förtjänar all tänkbar uppmärksamhet och stort stöd. Kanske skulle det gå att starta försäljning via nätet, de har butiker där de säljer kläder som de själva sytt.

Däremot har hon svårt att tänka sig att återvända till Indien som turist.

– Det jag fick uppleva, mitt i all misär, var ett väldigt varmt Indien. De var så måna om mig och de delade med sig av sig själva och sina historier. Det var verkligen ett systerskap och de kallade också mig för syster. Det tror jag inte man får uppleva som vanlig turist. 🌸

Socialdemokratin måste ge svar på dagens utmaningar

Förtroendet för socialdemokratin är rekordlångt. Människor tycker helt enkelt inte att vi är speciellt relevanta eller intressanta. Vi har inte svaret på människors oro eller på hur samhället ska utvecklas och drömmar förverkligas. Man vet inte vart vi vill eller vad vi vill. Och jag förstår dem.

Förtroendesiffrorna måste tas på största allvar. Varför uppfattas vi inte som relevanta, varför tilltalas inte människor av vår politik? Socialdemokratin har genom att lyckats fånga var tids stora frågor varit ett relevant parti. Just genom att vara relevanta och söka svar på var tids utmaningar har vi också getts möjligheten att utveckla reformer som skapat möjligheter och frihet; barnomsorg, rätten till semester, byggandet av miljonprogrammet och föräldraförsäkring, för att nämna några.

Vår historia är viktig. Men vi blir aldrig ett relevant parti om vi försöker vinna människors förtroende för reformer vi genomfört i en annan tid och som löste ett annat samhälles problem. Vi måste ringa in dagens och morgondagens orättvisor och föreslå reformer för att öka människors möjlighet att uppnå sina drömmar.

För att lyckas måste vi lägga örat mot marken och lyssna efter tidens stora trender. Låt mig ta några exempel:

1. Hur förhåller vi oss till den unga generationens värderingar där familj och vänner är viktigare än att jobba jämt. Hur påverkar det ekonomi och tillväxt?
2. Hur konsumerar vi i framtiden och vilka utmaningar ställs näringslivet inför om vi, när delningsekonomin växer sig allt större, väljer att köpa av varandra istället för nytt?
3. Globaliseringen är en trend som påverkar samhället stort. Flyktingströmmarna för med sig människor med olika värderingar, kulturer och livsöden. Många av oss ser det positiva i att Sverige blir mer dynamiskt men vi måste också förstå att många känner rädsla för det okända
4. För några år sedan fick vi lära oss ett nytt ord – klimatångest. Unga människor som ser hopplöst på framtiden och

möjligheten till klimatomställning. Vi behöver radikalt förändra vårt sätt att leva. Hur tar vi den debatten och vilka politiska beslut behövs?

5. Fler aktörer vill vara med och bidra till det gemensamma bästa. Politiken har inte alla lösningar. I Norrköping har flera idrottsföreningar med stöd från kommunen anordnat fritids samt fritidsgårdsverksamhet. Kan vi se fler områden där möjligheter öppnas för fler att bidra och fler att delta?
6. Finansieringen av framtidens välfärd. Färre ska försörja allt fler. Vi lever allt längre, sjukvården kan bota allt fler åkommor. I vissa delar av vårt land är det svårt att rekrytera arbetskraft till välfärden. Det behövs mer pengar för att betala allt dyrare läkemedel och en allt större vård och omsorgssektor. Vi ställer krav på ökad lärartäthet i skolan. Samtidigt vill vi inte jobba mer och definitivt inte betala mer i skatt. Vi behöver ställa oss frågan – vad ska ingå i välfärden och kan något prioriteras bort?

Det finns fullt av dagsaktuella utmaningar att ta tag i. För att vinna val måste vi vara relevanta för dagens och morgondagens utmaningar. Kan vi formulera relevanta svar på människors frågor, kan vi peka ut framtiden och hur vi vill skapa ett samhälle där alla kan delta och bidra? Kan vi dessutom få fler att delta och ta ansvar i samhällsutvecklingen, ja då ser framtiden ljus ut, även för det socialdemokratiska partiet. 🌸

Kikki Liljeblad
Kommunallråd och S-kvinna
i Norrköping

Inte i våra namn

Det räcker nu. Jag accepterar inte att någon i mitt namn uttrycker främlingsfientlighet och rasism. Ändå är det precis vad som sker just nu. Namn, kroppar och hudfärg hos kvinnor som mig används för att splittra samhället.

Flygblad sprids, en kommentar fälls vid fikabordet eller läggs upp på sociala medier. Om att svenska flickor och kvinnor måste skyddas från sexuella trakasserier, våld och hot om våld. Fokus läggs på att det är pojkar och män med utländsk bakgrund som är förövare. Någon drar slutsatsen att invandringen måste upphöra eller minska drastiskt, utan tanke på de patriarkala strukturer som diskriminerar och hindrar flickor och kvinnor från att ha makt att forma samhället och sina egna liv.

Patriarkatet har alla hudfärger och bakgrunder. I städer som Köln, Kabul och Köpenhamn finns strukturerna som begränsar människor att leva det liv de själva önskar. Män och kvinnor. Pojkar och flickor.

Det kan vi socialdemokrater aldrig acceptera. Därför är vi ett feministiskt parti. Jämställdhet handlar om något så grundläggande som alla människors lika värde och rätt. Därför är kampen för jämställdhet alltid en kamp för jämlikhet och mot rasism. De kan och ska aldrig separeras.

Här har vi socialdemokrater ett gemensamt arbete att göra. För det första behöver vi ta värdegrundsdiskussionen om alla människors lika värde. På arbets-

platsen, på nätet och på torget. För det andra behöver fler inse att männen som just nu sprider hatpropaganda, för det är nästan uteslutande män, säger sig ena stunden stå upp för kvinnors rättigheter men sprider i nästa stund hat mot kvinnor som tagit ställning mot kvinnoförtryck, främlingsfientlighet och rasism. Det är ett oanständigt hyckleri som ska uppmärksammas.

De gör det för att polarisera samhället och ställa grupper mot varandra med resultatet att otrygghet och missstro får fotfäste i vårt samhälle. Vi väljer en annan väg. En gemensam nämnare för framgångsrika samhällen är jämlika människor som känner framtidstro och tillit. Vi behöver omtanke om varandra, men också krav och förväntningar på varandra och vårt gemensamma samhälle.

Sist men inte minst. Vi måste säkerställa att könsstrukturer och roller inte reproduceras och cementeras med föreställningen om att starka män ska skydda svaga kvinnor. Med en gemensam stämning ska vårt budskap vara; inte i våra namn. Sverige behöver inte män som skyddar kvinnor. Vad som behövs är att jämställdhet genom-

syrar samhället med fria och självständiga individer som inte tillåter att ställas mot varandra. ❀

»En gemensam nämnare för framgångsrika samhällen är jämlika människor som känner framtidstro och tillit.«

Carin Jämtin

Partisekreterare
Socialdemokraterna

Fadimedagen – mot hedersrelaterat våld!

I år är det 14 år sedan Fadime Sahindal mördades av sin egen pappa. För att uppmärksamma hedersrelaterat våld anordnade Socialdemokraterna och Miljöpartiet tillsammans med organisationen "Glöm Aldrig Pela och Fadime" ett heldagsseminarium i riksdagen.

TEXT: Kajsa Jansson

S-kvinnors ordförande Carina Ohlsson höll ett inledningstal om tre teman – lagstiftning, skydd & stöd och prevention – som behöver förbättras för att motverka hedersvåld. När det gäller lagstiftning behöver tillämpningen av gällande lagar ses över, men även straffskärpning kan behövas liksom att hela rättskedjan tar hedersproblematik på allvar. Skyddet och stödet för drabbade kvinnor och flickor måste bli mer jämlikt över hela landet samtidigt som samverkan mellan myndigheter, skola, sjukvård och civilsamhälle måste bli bättre.

Preventivt behöver kvinnor med kulturell kompetens ses som en resurs och ges mer makt. Som medmänniska är det viktigt att se, lyfta och bryta hedersproblem där man själv verkar – i en förening, i en idrottsklubb eller var det än är. Det viktigaste är att ha mod – att våga tala, våga säga ifrån och våga stötta!

På seminariet deltog både nationella och internationella experter. Den kända brottmålsadvokaten Elisabeth Massi Fritz beskrev hur hon, inom det svenska rättsväsendet, arbetar mot hedersnor-

Carina Ohlsson lyfter fram kvinnor med kulturell kompetens i arbetet för att förebygga tragiska mord som det på Fadime Sahindal.

mer och hedersbrott som till exempel barn- och tvångsäktenskap och könsstympning. Hon berättade att hon vill se hedersbrott som en egen brottsrubricering i lagen och menar att de som begår dessa brott måste dömas kollektivt, eftersom det är en kollektiv handling.

Internationella gäster från Storbritannien och Kanada beskrev samma problem där som här. Det spelar ingen roll i vilket land hedersvåld sker, kvinnors mänskliga rättigheter är universella. Hedersvåld är en global kris som måste belysas, motarbetas och stoppas.

I det arbetet krävs tydligare och hårdare lagar, ett ökat medvetandegörande och att man står upp för alla kvinnors rättigheter och inte hänvisar

till kulturella skillnader. Att acceptera kulturella skillnader är inte att acceptera det oacceptabla.

Att gemensamma internationella riktlinjer mot hedersvåld antas var också ett önskemål som framfördes. Liksom att det är viktigt att sprida goda exempel mellan länder. Ibland kan hotade kvinnor till och med behöva hjälp att flytta till ett annat land.

En politikerpanel, med representanter från

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Miljöpartiet, Moderaterna, Centern, Liberalerna och Kristdemokraterna diskuterade bland annat hedersvåld som en egen brottsrubricering, där de flesta partier ser positivt på detta. Hur lagen mot tvångs- och barnäktenskap, som skärptes 2014, kan förbättras var också en fråga som diskuterades eftersom inga fall gått till åtal efter lagändringen.

Avslutningsvis berättade Juno Blom, som tidigare utrett frågor om mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck, om det nationella kompetensteam som finns mot hedersförtryck och som bland annat har en stödtelefon. Mer information finns på www.hedersfortryck.se. ❀

Luleå lyckades få jämställt bland cheferna

7-7 inom politiken, 7-7 bland kommunala chefer. En genomarbetad jämställdhetspolicy satte fart på att jämna ut könsfördelningen för de styrande i Luleå kommun och har på bara några år gjort stor skillnad.

TEXT OCH FOTO: Fredrik Mårtensson

– **Policyn antogs 2010** och då hade vi en situation med runt 80 procent män på de högsta posterna. Jag är mycket nöjd med resultatet, säger Yvonne Stålnacke, kommunstyrelsens ordförande i Luleå kommun.

Även bland kontorschefer på mellan-nivå har Luleå numera en jämn könsfördelning. För Yvonne Stålnacke har det varit viktigt att värna en jämställd kommunal organisation i alla delar.

– Sedan kan vi inte alltid räkna med att det råder en balans överallt – det finns faktorer som inte går att planera. Exempelvis har vi under mandatperioden haft ett par kvinnliga ordföranden för kommunala bolag som hoppat av sina uppdrag och där har vi en övervikt av män, men det uppvägs av att vi har fler kvinnor som har ordförandeposter inom kommunala förvaltningen, säger Yvonne Stålnacke.

Egen majoritet

Av totalt 14 ordförandeposter är sju kvinnor och sju män. Samtliga är socialdemokrater då partiet har egen majoritet i kommunfullmäktige.

Även i gruppen förvaltningschefer och kommunala direktörer är fördelningen sju kvinnor och sju män.

I en lunchpaus under ett av kommunstyrelsens sammanträden träffar jag Yvonne Stålnacke för en intervju. Fram till 2004 var hon landstingsråd i Norrbotten men lämnade uppdraget

hastigt efter oenighet om fördelningen av sjukhusresurser inom länet.

Hon gick tillbaka en kort period till arbetet på SSAB i Luleå innan kommunpolitiken kallade och sedan två år tillbaka är Yvonne ordförande i kommunstyrelsen.

Industriarbetare och politiker – i Yvonne Stålnackes fall finns starka kopplingar mellan rollerna när det gäller att driva jämställdhetsfrågor.

– 1974 var jag första kvinna inom produktionen på SSAB:s valsverk med allt det innebar för att hävda sina rättigheter. En sådan miljö formar en som person – man blir lite tuffare och vågar mer än man skulle ha gjort annars.

– På SSAB drev jag exempelvis frågan om att kvinnor inte skulle ha sämre villkor för pensionsförsäkringar än män och fick gehör för det. Det är en sak som jag är väldigt stolt över.

Övervikt av manliga chefer

Som nyvald heltidspolitiker för snart tio år sedan slogs Yvonne Stålnacke av den stora övervikten av manliga chefer.

Kommunens jämställdhetspolicy antogs 2010 och bara fyra år senare hade obalansen på chefs- och ordförandenivå rättats till.

– Policyn är tydlig med att vi ska ha

en kommunal organisation som speglar dem vi företräder och då duger ingenting annat än 50-50. Det har också varit viktigt med en engagerad kommunchef, Anne Karlenius, som både drivit de här frågorna och bevakat att vi verkligen bryter mönster. Vi var duktiga på att

»Om det funnits en opposition så har den varit ganska osynlig.«

jobba fram en policy som fungerar i praktiken och är duktiga på att se till att den följs, tycker Yvonne Stålnacke.

Hon upplever

inte att det varit problematiskt att driva igenom ett nytt, jämställt synsätt i rekryteringen av chefer.

– Om det funnits en opposition så har den varit ganska osynlig. Det är svårt att invända mot de problem vi pekade på med en rätt kraftig obalans mellan män och kvinnor på chefsnivå, säger Yvonne Stålnacke.

Kan Luleå ses som något av förebild på området?

– Kanske det, andra kommuner får gärna titta på hur vi har gjort. Men här i Norrbotten har det faktiskt blivit något av ett lagarbete att jobba med jämställdhetsfrågor. För några år sedan blev vi först i landet med att landstinget och samtliga kommuner ställde sig bakom den europeiska jämställdhetsdeklarationen (CEMR) och det känner vi oss stolta över. ❀

Yvonne Stålnacke, socialdemokratiskt kommunalråd i Luleå, har framgångsrikt drivit jämställdhetsfrågor i den största kommunen i landet som har S-majoritet i kommunfullmäktige.

Dags för digitalt kvinnobiografiskt lexikon

Kvinnor utgör idag endast fem till tio procent av persongalleriet i stora biografiska lexikon, alltså personhistoriska uppslagsverk. Nu är det dags att förändra det och ett digitalt kvinnobiografiskt lexikon ska byggas. Målet är att det inledningsvis ska innehålla 1000 kvinnor och att det ska vara klart till julen 2017.

Historisk forskning utgår ofta från stora biografiska lexikon där antalet kvinnor är få, bland annat för att de missgynnas av principerna för urvalet. Nu ska forskare vid Göteborgs universitet bygga upp ett digitalt kvinnobiografiskt lexikon som lyfter fram glömda och förbisedda insatser gjorda av kvinnor.

– I befintliga

lexikon missgynnas kvinnor, bland annat på grund av rådande könsnormer i urvalskriteri-

erna, med också för att ojämlika villkor gjort att männen haft större utrymme att genomföra handlingar som gjort officiella avtryck i samhället, säger Maria Sjöberg, professor i historia som leder projektet tillsammans med Lisbeth Larsson, professor i litteraturvetenskap.

Reaktionerna hittills på kvinnolexikonet är väldigt positiva och många har också hört av sig med egna tips om vilka kvinnor som kan ingå. Det är något som uppskattas av de som jobbar med lexikonet.

– Folk från när och fjärran har hört av

sig och tipsat om kvinnor. Det är kul, det här är ett projekt som varit efterlängtat av många, säger Maria Sjöberg.

För att hamna i det kvinnobiografiska lexikonet finns fyra urvalskriterier som är mer vidsträckta: a) kvinnor med anknytning till Sverige som har bidragit till samhällsutvecklingen i Sverige,

internationellt, regionalt eller lokalt b) historiskt betydelsefulla kvinnor som har levt i Sverige c) pionjärer på olika områden d) kvin-

nor som bidragit väsentligt i kampen för köns jämlikhet.

En redaktion bestående av både historiker och litteraturvetare ska under de kommande två åren ta fram listor på kvinnor som borde vara med i lexikonet. Ett urval kommer sedan ske och skribenter utses som kan författa artiklar över kvinnorna. Uppskattningsvis kommer 1000 artiklar att ingå i projektet.

– Just nu gör vi listor på kvinnor som vi vill gå vidare med. Vi börjar med bokstaven A och kollar gamla lexikon av

olika slag. Vi tittar också i verk som »Märkvärdiga fruntimmer« och olika typer av handböcker, säger Maria Sjöberg.

Avgränsningen kommer att bli svår och lexikonet kommer inte vara klart den dag det lanseras med 1000 kvinnor.

– Det kommer att kräva mycket eftertanke men eftersom det är digitalt är det utvecklingsbart. Folk kommer säkert att reagera och tänka »varför är inte hon med«. Men det kommer inte att bli svårt att bygga på med fler kvinnor, säger Maria Sjöberg.

Tanken är att lexikonet ska vara tillgängligt gratis på webben och länka till andra uppslagsverk, arkiv och museer. På så sätt skapas ett historiskt relevant källmaterial för studier av såväl kvinnors som mäns skilda och ibland lika villkor i det förflutna. Lexikonet kommer att finnas både på svenska och på engelska.

Carina Skagerlind

Fakta:

Projektet Svenska kvinnor on-line, från medeltid till nutid. Svenskt kvinnobiografiskt lexikon på svenska och engelska har fått 5,7 miljoner kronor av Riksbankens Jubileumsfond och kommer att pågå under två år.

Maria Sjöberg, professor i historia (bilden) leder projektet tillsammans med Lisbeth Larsson, professor i litteraturvetenskap.

FOTO: ANDERS SIMONSEN.

»Sverige – en (o)besvarad kärlekshistoria«

av Nivin Yosef, Lejla Hastor
Wahlström & Widstrand

Invandrarkvinnor om kärleken till Sverige och känslan att inte höra till

Den där ständiga frågan; Var kommer du ifrån egentligen? Känslan och upplevelsen av att så ofta mötas av den frågan är en av de saker som beskrivs i boken »Sverige – en (o)besvarad kärlekshistoria«. Och visst har flera av oss ställt den frågan själva till någon i okunskap. Dags för reflektion och kanske dags att ställa nya frågor.

En rad författare ger här inblick i hur det är att vara kvinna med invandrarbakgrund i Sverige. »Vi är: Kvinnor, välutbildade, blattar, integrerade, flerspråkiga, multikulturella, de ständigt tacksamma. Vi är första generationens invandrarkvinnor, uppväxta och utbildade i Sverige. Men vi är alla olika, födda i olika länder, med skilda bakgrunder och religiösa åskådningar. Vi delar dock samma känsla – att inte naturligt höra till.«

En av huvudförfattarna till boken är Nivin Yosef, statsvetare. Hon har suttit i S-kvinnors förbundsstyrelse och har under en period också arbetat på S-kvinnors förbunds kontor. Övriga författare till denna bok är: Lejla Hastor, Maya Abdullah, Elnaz Baghalian, Monia Benbouzid, Nisha Besara, Joanna Castro, Nadja Hatem, Silvana Imam, Berivan Öngörur med fler.

Carina Skagerlind

FOTO: SCANBOX

Mustang är underbart vackert filmad och handlar om fem systrar.

Rätten att bestämma över sitt liv

Filmen Mustang handlar om fem systers hårda uppfostran i en turkisk by. Filmen hade skandinavisk premiär vid Stockholms filmfestival 2015 och tilldelades då priset för bästa manus. Filmen tar upp det tyvärr alltid högaktuella ämnet om unga kvinnors rätt att bestämma över sina liv, kroppar och sin sexualitet.

Filmen är underbart vackert filmad och utspelar sig vid en liten turkisk by vid Svarta Havets kust. Där bor fem föräldralösa tonårssystrar tillsammans med sin farmor och farbror. Skolan har precis slutat och tjejerna är förväntansfulla inför det stundande sommarlovet. På vägen hem efter skolavslutningen kan

de inte låta bli att slänga sig i havet, där de skrattar och skojar med några killar från byn. Men vad de ser som en oskyldig lek, tolkar andra som osedlighet. Ryktet sprids snabbt i den lilla byn, och när de kommer hem möts de av en bister farmor, som är orolig för att deras värde på äktenskapsmarknaden ska ha tagit skada.

Historien växer till oanade proportioner och snart börjar systrarnas frihet kringkäras allt mer. Deras hem blir som ett fängelse, men upproret bubblar under ytan hos systerskaran som är allt annat än timid.

Carina Skagerlind

»**Mustang**«

Premiär 4 mars 2016

Långsiktigt ansvar i försvars- och säkerhetspolitiken

Sverige håller fast vid vår i grunden defensiva säkerhetspolitiska doktrin och detta bidrar till stabilitet i vår del av världen. Försvars- och säkerhetspolitiken måste vara ansvarsfull, långsiktig och präglas av pragmatism. Den får aldrig användas för att vinna inrikespolitiska poänger. Som S-kvinna är jag mycket bekymrad över den kampanj för att ändra den svenska säkerhetspolitiska doktrinen som Moderaterna bedriver. Moderaterna försöker få gemene man att tro att ett svenskt Nato-medlemskap är det allena som skulle kunna rädda vårt land vid en eventuell krissituation.

Moderaterna vet att detta inte är sant och jag kan inte låta bli att undra om detta är ett sätt att skyla över det faktum att den gamla moderatledda regeringen under åtta år konsekvent och ogenomtänkt skar ner det svenska försvaret. Den gamla regeringen avskaffade bland annat beredskapspolis och värnplikten och använde försvarsmakten som budgetregulator. Det går bevisligen snabbt att radera goda strukturer och den socialdemokratiska regeringen arbetar nu hårt för att återuppbygga försvaret och ge försvarsmaktens kompetenta personal de resurser de behöver för att bedriva sin viktiga verksamhet.

Vi socialdemokrater har ingen beröringsskräck med Nato. Tvärtom, vi formaliserar samarbetet på ett djupare sätt än den gamla moderatledda regeringen någonsin gjorde. Men vi vet också att det i ett allt mer ansträngt säkerhetspolitiskt läge är av största vikt att agera ansvarsfullt, pragmatiskt och att hålla huvudet kallt. En ändring av den svenska säkerhetspolitiska doktrinen skulle förändra och få effekter på hela den säkerhetspolitiska kartan i vår del av världen. Vi ska inte bidra till ytterligare spänningar där risken för missförstånd ökar. Sverige för en defensiv politik på området, vårt främsta mål är fred, frihet, säkerhet och stabilitet. Vi ska agera ansvarsfullt och koncentrera oss på att fullfölja de försvars- och säkerhetspolitiska

beslut som riksdagen i demokratisk ordning fattat beslut om.

Jag är mycket glad och stolt över de bilaterala samarbeten som den svenska regeringen utökar och fördjupar med länder som delar våra demokratiska grundvärderingar. Regeringen stärker den transatlantiska länken och utökar samarbetet med USA. Vi fördjupar samarbetet med Finland vilket är naturligt av historiska och värderingsmässiga skäl men också för att våra båda länder delar synen på Nato. Det svensk-finska bilaterala samarbetet sträcker sig även bortom fredstida förhållanden. Vi fördjupar även samarbetet med Danmark och ser detta som naturligt och oerhört viktigt för Skandinavien. Vi ska även fortsatt utveckla samarbetet med nationer som delar våra demokratiska värderingar. Vårt lands säkerhet och våra möjligheter att försvara svenskt territorium och svenska intressen är alltid regeringens fokus.

Sverige ska samarbeta med andra men vi ska behålla vårt självbestämmande genom att fortsatt vara militärt alliansfria. I tider av turbulens är det viktigare än någonsin att agera sansat och genomtänkt. Försvars- och säkerhetspolitiken måste präglas av långsiktighet och väl avvägda beslut för att främja fred, stabilitet och säkerhet. Det är sådant agerande som skapar trovärdighet och som bäst gynnar vår del av världen. 🌸

Åsa Lindestam (S)
Vice ordförande Försvarsutskottet
Förbundsstyrelseledamot S-kvinnor

En politikerpanel diskuterade lösningar på kvinnors särskilda utsatthet i krig och på flykt.

Migration och jämställdhet – kvinnor på flykt!

Under hösten 2015 tog S-kvinnor initiativ till en humanitär front för kvinnor på flykt. I januari fortsatte arbetet då vi bjöd in de politiska kvinnoförbund som står upp för mänskliga rättigheter och jämställdhet för att diskutera frågorna på ett seminarium i riksdagen. Där deltog även representanter från Regeringskansliet, Rädda Barnen, Röda Korset och Kvinna till Kvinna.

Kvinnor och barn i krig och på flykt är ytterst utsatta. De blir ofta kvar i krigshärdar eller i flyktingläger. Många kvinnor upplever en särskild utsatthet, t.ex. sexuella trakasserier, våld i nära relationer som ökar i svåra situationer och att de inte får arbetstillstånd och istället tvingas sälja sexuella tjänster. Fattigdomen gör också att flickor och kvinnor gifts bort i barn- och tvångsäktenskap.

I flyktingläger är det grundläggande att flickor inte blir isolerade och att de får gå i skolan. Kvinnors och barns hälsa är också en avgörande fråga. Det kan

handla om så enkla saker som separata toaletter, men även psykosocialt stöd. Rum där kvinnor får mötas, utbildning för egen försörjning, rättslig rådgivning och arbete mot barnäktenskap är också prioriterade frågor.

Frivilligorganisationerna poängterade att de nya ID-krav och tillfälliga uppehållstillstånd som Sverige infört försvårar för familjeåterföreningar. De konstaterade också att Sverige (och övriga EU-länder) är skyldiga att följa både barn- och kvinnokonventionen. Att se på kvinnors särskilda asylskäl,

som kan vara starkare än männens, är också viktigt. De efterlyste ett bredare samarbete mellan regering, kommuner och civilsamhälle.

Hos företrädarna för S, C, L, V, M och KD var de flesta positiva till att öka antalet kvotflyktingar. Även lagliga vägar för flyktingar diskuterades och det konstaterades att det inte bara är en fråga om humanitet, utan även en åtgärd för en mer jämställd migration.

Erfarenheterna från seminariet ska ligga till grund för ett fördjupat samarbete om migration och jämställdhet. ❁

Skriv upp i kalendern!

26 FEBRUARI

Utgivning av Morgonbris 1. Beställ extra nummer till internationella kvinnodagen.

8 MARS

Internationella kvinnodagen med lokala aktiviteter på många orter.

1-2 APRIL

Distriktordförandeträff. Ordföranden från S-kvinnors distrikt samt förbundsstyrelsen träffas i Stockholm.

14 APRIL

Utgivning av Morgonbris 2. Beställ extra nummer till 1 maj.

16 APRIL

Internationell dag för distriktens internationellt ansvariga.

1 MAJ

Demonstrationer och manifestationer i hela landet!

20-21 MAJ

Steg 2 – Medlemsutbildning i Stockholm. (Medlem ska ha gått Steg 1 på distriktsnivå. Distriktet prioriterar vilka som ska gå steg 2.)

3-10 JULI

Almedalen. Socialdemokraternas dag är tisdag den 5 juli.

25-31 JULI

Stockholm Pride. Håll även koll på din stads pridefestival för lokala aktiviteter. Kalendarium finns på www.qx.se

1 SEPTEMBER

Utgivning av Morgonbris 3.

9-10 SEPTEMBER

Studieledarträff.

8-9 OKTOBER

Steg 2 – Medlemsutbildning i Stockholm. (Medlem ska ha gått Steg 1 på distriktsnivå. Distriktet prioriterar vilka som ska gå steg 2.)

18-19 NOVEMBER

Distriktordförandeträff. Ordföranden från S-kvinnors distrikt samt förbundsstyrelsen träffas i Stockholm.

24 NOVEMBER

Utgivning av Morgonbris 4.

25 NOVEMBER

FN:s internationella dag för avskaffande av våld mot kvinnor.

JÄMSTÄLLDHETSDAGARNA

Den 27-28 januari medverkade S-kvinnor på Jämställdhetsdagarna i Malmö – en nationell konferens med fokus på jämställdhetsintegrering. Stämningen var god och det var mycket folk i S-kvinnomontern, där vår »Kvinnokamp«-tatuering gick som smör i solsken!

Du kan beställa både S-kvinnors tatuering och nya roll-up. Pris 5 kr/st respektive 900 kr/st. Mejla susanne.andersson@s-kvinnor.se.

Beställ

1 maj

Morgonbris till 1 maj

– perfekt att dela ut vid aktiviteter och manifestationer! Mejla din beställning till kajsa.jansson@s-kvinnor.se senast fredag den 22 april, så hinner vi skicka tidningarna i tid. Du betalar bara för porto/fraktkostnaden.

Internationella kvinnodagen med "Lön hela dagen"

På internationella kvinnodagen, 8 mars, deltar S-kvinnor i 15:57-rörelsens kampanj »Lön hela dagen« för att uppmärksamma de orättvisa löneskillnaderna mellan kvinnor och män. I år är skillnaden 13,2 %. Det innebär att kvinnor arbetar gratis efter kl. 15:57 varje dag, räknat på en arbetsdag mellan kl. 8 och 17. Män har som vanligt betalt hela dagen.

15:57-rörelsen är en sammanslutning av politiska kvinnoförbund, fackliga organisationer och kvinnorörelsens organisationer som tillsammans arbetar för att även kvinnor ska få lön hela dagen.

Kvinnors arbete och kvinnodominerade yrken värderas lägre på hela arbetsmarknaden. Eftersom löneskillnaderna byggs strukturellt måste de också ändras strukturellt. För att nå målet om lika lön för lika och likvärdigt arbete kräver 15:57-rörelsen:

1. Jämställd föräldraförsäkring

2. Samma rätt till heltid och trygga anställningsformer
3. Årliga lönekartläggningar för alla arbetsgivare med 10 eller fler anställda
4. Att även strukturella löneskillnader synliggörs och åtgärdas

På Internationella kvinnodagen kl. 15:57 delar vi vårt gemensamma budskap i sociala medier:

»Efter kl. 15:57 jobbar kvinnor gratis. Varje dag. Dags för #lönheladagen!«

Runt om i landet arrangeras också evenemang och manifestationer. För mer information följ »Lön hela dagen« på Facebook, Instagram och Twitter (@lonheladagen).

Fakta

- 15:57-rörelsen består av politiska kvinnoförbund, fackliga organisationer och kvinnorörelsens organisationer.
- Rörelsen bildades 2011 under namnet 15:51-rörelsen, efter den tid på dagen som kvinnor arbetar gratis i förhållande till män (räknat på en arbetsdag mellan kl. 8 och 17).
- Sedan rörelsen bildades för fem år sedan har lönegapet minskat med 1,1 procentenheter. Vi har alltså gått från kl. 15:51 till kl. 15:57.
- Om utvecklingen fortsätter i samma takt når vi jämställda löner först om 53 år.

Studier i fokus 2016

Ett av S-kvinnors viktigaste uppdrag är att arbeta med studieverksamhet. Både för att stärka våra befintliga medlemmar men även som en viktig verksamhet för att locka fler medlemmar.

Förbundsstyrelsen ser att det finns ett stort behov av och ett stort intresse för studier hos medlemmarna. Förbundet stödjer distrikten i arbetet med att utveckla studieverksamheten och genomförde 2015 en utbildning för distriktens alla studieledare. Vi kommer att genomföra en liknande träff under hösten 2016

och varje distrikt har möjlighet att skicka två studieansvariga/studiehandledare. Vår förhoppning är att distrikten på sina årsmöten väljer särskilt studieansvariga. De kommer att fortsätta vara en del i förbundets studienätverk, där distrikten kan stödja varandra och bidra till bra studieverksamhet i hela landet.

Hör gärna av er till Liselott Vahermägi (liselott.vahermagi@gmail.com), sammankallande i förbundets studieutskott, om ni har frågor eller funderingar kring studier på förbunds nivå.

Nu är vi på gång!

När förbundsmötet i somras valde sju kvinnor från hela landet att ingå i något så spännande som en programkommission var förväntningarna höga och intresset för att ingå i detta nyskapade utskott var stort. Snabbt kallades ledamöterna in till ett första möte i Stockholm i september. Uppdraget att arbeta fram en förnyad politisk plattform för S-kvinnor var tydligt, men vägen dit var okänd terräng.

Carina Ohlsson har lyckats lotsa oss sju kvinnor genom långa diskussioner som har varit präglade av nyfikenhet och engagemang, allvar och skratt. Vilka är vi och vad vill vi? Föga förvånande är vi varken lika eller tycker alltid likadant, men det finns en väldigt stor gemensam nämnare som enar oss: den klassmedvetna feminismen.

Nu har samtliga kvinnor hittat sina respektive ansvarsområden och ett febrilt arbete är igång där vi tar del av expertkunskap, både internt och utanför politiken. Vi träffar frivilligorganisationer, forskare och andra som kan bidra till att ge oss input för S-kvinnors framtida program. Det är ett helt nytt arbetssätt som lämnar stort utrymme och

samtidigt lägger ett väldigt ansvar på de enskilda ledamöterna. Vi är medvetna om att vi befinner oss i ett samhälle med en ny tidsanda som kräver sina svar. Samtidigt ser vi tillbaka på det som kvinnor

innan oss har åstadkommit och som är en skatt av kvinnligt klokskap som vi tillvaratar.

Vi ska vara klara hösten 2016 för att sedan skicka ut vårt förslag på remiss under september till decem-

ber samma år. Vi håller kontinuerlig kontakt med varandra med hjälp av allehanda tekniska manicker och ett och annat personligt möte både i storgrupp och inom respektive ämnesgrupp. I mål är vi när det nya programmet antas på S-kvinnors kongress 2017. Till dess kommer många stenar att lyftas i den okända terrängen. Vi får se vad som hittas därunder!

/Programkommissionen

Fakta

Programkommissionens ledamöter berättar gärna om sitt arbete. För kontakt mejla kajsa.jansson@s-kvinnor.se.

Hyr Lisas hus

Snart är det vår och sommar igen och därmed möjligt att hyra S-kvinnors sommarhus på vackra Bohus-Malmön. Huset har testamenterats till S-kvinnor av tidigare ordförande Lisa Mattsson för att komma medlemmarna till glädje.

Medlemmar i S-kvinnor hyr "Lisas hus" till ett förmånligt pris. Högsäsong, vecka 22-34, kostar 5 500 kr/vecka, övriga veckor kostar 2 500 kr/vecka. Om stugan inte är uthyrd hel vecka finns också möjlighet att hyra en helg (pris 1 000 kr).

Om du är intresserad av att hyra under högsäsong behöver vi din intresseanmälan senast den 31 mars. Ange tre alternativa veckor, då intresset för sommarveckorna är stort. Skicka din anmälan till kajsa.jansson@s-kvinnor.se eller till S-kvinnor, Box 70458, 107 26 Stockholm. Märk brevet "Lisas hus".

Uthyrningsschemat för sommaren meddelas i mitten av april och från den 30 april är en bokning bindande. ➔ Mer information och bilder finns på www.s-kvinnor.se under "Medlemsinfo/Lisas hus".

För frågor kontakta Kajsa Jansson på förbundsexpeditionen på tfn. 08-700 27 46.

Årsmöten

Innan 1 mars ska alla klubbar ha hållit årsmöte. Kom ihåg att efter årsmötet rapportera den nya styrelsen till arbetarekommunen. Distriktsårsmötena ska hållas innan

1 maj. Därefter redovisas även den styrelsen, men i detta fall till partidistriktet.

Koll på jämställdheten och miljön i din kommun?

S-kvinnors besiktningsunderlag för lokalt och regional jämställdhetsarbete och miljöarbete finns att ladda ner på www.s-kvinnor.se under »Medlemsinformation/Kampanjer». Granska din kommun och ditt landsting och kom ihåg att skicka in resultatet till förbundet till kajsa.jansson@s-kvinnor.se.

GE DITT STÖD!
ANMÄL DIG TILL VÅRT
KONSTLOTTERI
MER INFO PÅ:
fistulasjukhuset.org

FISTULASJUKHUSET HJÄLPER FLICKORNA TILLBAKA TILL ETT MÄNNISKOVÄRDIGT LIV

”...långa svåra förlossningar utan hjälp leder till fruktansvärda underlivsskador för den unga mamman.”

Fistulasjukhuset ligger i Etiopiens huvudstad Addis Abeba och är ett sjukhus för fattiga kvinnor med förlossningsskador. Stiftelsen Fistulasjukhuset är den enda organisationen i Sverige som enbart stödjer sjukhuset.

Många fattiga kvinnor som föder barn i Etiopien är bara barn själva. Kvinnor som grupp har en underordnad ställning, vilket för med sig en konstant undernäring som i sin tur ofta

medför långa svåra förlossningar utan hjälp. Barnet kanske dör men måste ändå födas fram och det blir fruktansvärda underlivsskador för den unga mamman som följd. Tarm och urinblåsa fungerar inte mer och kvinnan förblir en illaluktande utstött som förskjuts från sin familj.

Fistulasjukhuset hjälper flickorna tillbaka till ett människovärdigt liv.

www.fistulasjukhuset.org
postgironummer: 90 02 96-5 | bankgironummer: 900-2965

Nytt uppdrag?

ABFs föreningsserie finns för dig som vill ha kunskap om och inspiration för ditt uppdrag.

Föreningsserien innehåller bland annat titlarna: Ordföranden, Sekreteraren, Kassören, Revisorn, Valberedningen, Mötesteknik, Arkivera, Informera och Styrelsen i arbete.

Nyhet! Mötesteknik och Första föreningsboken finns nu på arabiska.

Läs mer och beställ på webbutik.abf.se

